

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

на проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального кодексу України (щодо вдосконалення порядку застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження) (реєстр. № 2740 від 15.01.2020)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 08 квітня 2020 року (протокол № 15) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального кодексу України (щодо вдосконалення порядку застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження) реєстр. № 2740 від 15.01.2020, поданий народним депутатом України Черневим Є.В. та іншими.

Проект Закону розроблено з метою уточнення термінології та вдосконалення положень щодо тимчасового доступу та вилучення інформаційних та телекомунікаційних систем.

Розробники законопроекту зазначають, що прийняття законопроекту дозволить підвищити збалансованість між забезпеченням дотримання прав фізичних та юридичних осіб та повноваженнями слідчих під час досудового розслідування кримінальних правопорушень.

До Комітету з питань цифрової трансформації неодноразово зверталися суб'єкти господарювання з приводу зловживання посадовими особами правоохоронних органів правом вилучення майна під час проведення досудового розслідування. Необґрунтоване вилучення і утримання майна і документів органами, які здійснюють досудове розслідування, завдають істотну шкоду юридичним і фізичним особам-підприємцям, що використовують вилучене (арештоване) майно і документи як предмети чи засоби праці. Це призводить до неможливості здійснення підприємницької діяльності, зупинки роботи підприємств, доведення їх до стану неплатоспроможності. Завдана такими діями правоохоронців шкода підприємцям, а відповідно – економіці держави, часто значно перевищує наслідки вчинення злочинів, які ними розслідуються.

З метою запобігання зловживання процесуальними правами з боку посадових осіб правоохоронних органів розробниками законопроекту пропонується передбачити норму, згідно з якою тимчасовий доступ до пристроїв для обробки, передавання та зберігання електронної інформації або їх складових здійснюється без їх вилучення (виїмки) шляхом зняття копії інформації, що в них

міститься. За результатами копіювання інформації має бути складено окремий протокол, копія якого вручається особі, якій належить пристрій для обробки, передавання та зберігання електронної інформації або їх складових, з якого здійснено копіювання інформації.

Крім того, пропонується заборонити вилучати пристрої для обробки, передавання та зберігання електронної інформації або їх складових, а також порушувати роботу комп'ютерних та інших мереж, якщо знаряддям, засобом або предметом кримінального правопорушення виступає інформація, що в них міститься.

Також законопроектом передбачено внесення змін до Кримінального кодексу України з метою встановлення відповідальності посадових осіб слідчих органів та органів прокуратури за порушення відповідних вимог КПК, а саме за: «Умисне порушення слідчим або прокурором встановленого Кримінальним процесуальним кодексом України порядку тимчасового доступу до речей і документів або тимчасового вилучення чи арешту майна, а так само порядку вилучення речових доказів під час огляду або обшуку, якщо це завдало істотної майнової шкоди власнику (законному володільцю) даного майна чи документів».

Комітет відзначає, що Верховною Радою України вже неодноразово здійснювалися спроби заборонити необґрунтоване втручання в роботу ІТ-підприємств з боку правоохоронних органів. Законами України від 12 лютого 2015 року № 191-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» та від 16 листопада 2017 року № 2213-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування» вдосконалювалася процедура тимчасового доступу та вилучення електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, передбачався спосіб тимчасового доступу у вигляді копіювання інформації. Водночас, слідчий та прокурор вправі самі вирішувати питання про те, чи вилучати їм сам комп'ютер або чи копіювати з нього інформацію, а довільне тлумачення прокурором або органом досудового розслідування цього терміну часто зумовлювало зловживання на цій підставі своїми правами.

Тому Комітет вважає, що прийняття законопроекту, який детально регламентує дії правоохоронних органів під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження та обмежувальний механізм у вигляді кримінальної відповідальності посадових осіб за зловживання своїми правами має нарешті дозволити захистити законні права суб'єктів господарювання на провадження господарської діяльності у разі провадження слідчих дій по відношенню до них при збереженні можливості збору доказової бази слідчими органами без втрати ними належності у судовому процесі.

За результатами обговорення, **Комітет ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального кодексу України (щодо вдосконалення порядку застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження) реєстр. № 2740 від 15.01.2020, поданий народним депутатом України Черневим Є.В. та іншими., за результатами розгляду у першому читанні **прийняти за основу**.

2. Направити Висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО